

18 En as er jo eat ûntkape hat eft hwet skildich is, bring dat my yn rekken.

19 Ik Paulus, skriuw eigenhandich it neifolgjende: Ik scil it bitelje, om net to sizzen: Jy binne josels my skildich.

20 O myn broer, mocht ik fen jo foardiel hawwe yn 'e Heare, til my it hert op yn Christus.

21 Ik haw jo skreaun yn bitrou, det jo it neikomme scille en ik wit, det jo boppe myn sizzen dwaen scille.

22 Meitsje teffens tarissing om my to herbergjen, hwent ik hoopje troch jimme gebeden wer op frije foetten to kommen.

23 De groetenisse fen Epafras, dy 't mei my for Christus Jezus yn 'e boeijens sit.

24 fen Marcus, Aristarchus, Demas, Lucas myn helpers.

25 De genade fen ús Heare Jezus Christus sij mei jimme geast. Amen.

G. A. WUMKES.

A. DE VRIES.

Psalm 29.

Ierdske machten, heech yn ear,
Loovje en tankje d' Opperhear!
Lit oan alle minskebern
't Knibbljen foar Syn sterkens sjen!
d' Eare fen Syn greate Namme
Makket d' ierdske macht biskamme
Yn Syn keine heilichdommen
Wirde aloan Syn lof fornommen!

's Hearen lûd trochkliuwt Natûr,
Driuwt de greate wetters oer,
Davrjend sjit Syn stoarmgerûs
Oer it weldich weachgebrûs,
's Hearen lûd, Syn wûndre reden
Is yn krêft en hearlikheden,
't Minskdom skokt, yn 't hert bineare,
Tongrjend sprekt de God der eare!

's Hearen wûnderstim forbrekt
As Er yn Syn grime sprekt
D' ieuwen-drege krunen fen
't Cederbosk by Libanon.
Sjuch de rots en heuvelklingen
Op Syn lûd as keallen springen;
Merk ho 't Libanon forskrillet
En de hege Siirjon trillet!

's Hearen lûd hout koalljocht fjûr
Ut de bergen slim oerstjûr,
Stern werpt Hy Syn wearljocht del:
Kades bevet, ynlik kjel,
't Sjucht Syn sterke lôge skinen
Oer de greate sânwoastinen;
't Fé rydbosket, 't lytse en 't greate
En de bosken wurde ûntbleate.

Loovje God, hwent Hy is goed
For Syn folk, dat from en froed
Yn Syn hûs Him eare jowt
Op Syn ginst en heil bitrou.
Oer de wetters klonk Syn stimme,
En de floeden binn' bidimme.
Troch al d' ieuwen sit de Heare
Op Syn troan as Foarst der eare.

God scil rjucht oer 't ierdryk dwaen,
Hy Syn folk formogens jaen,
D' Iv'ge liedt ús nacht en dei
En Syn frede is oer ús wei.

A. WYBENGA.

Psalm 101.

Ik scil Gods lof en swide ginsten priizje,
Om 't heilich rjucht mei dreech myn lofsang riizje;
Myn psalmsang jowt, o heech trochloftich Hear
Jo ivich d' ear.

'k Scil mei forstân 't paed ynslaen mei de frommen:
 Hwennear stean Jo, myn God, by my to kommen?
 'k Lit yn myn hûs foar 'teach fen frou en bern.
 D' oprjuchtens sjen.

'k Scil jimmer wers fen kwea en sûndeklâdde
 Gjin godleas stik myselm foar eagen hâlde,
 It boaze dwaen fen 't dryst ôffâllich sin
 Stiet m' ynlik tsjin.

't Forkearde hert, sadré de sûnden blike
 Scil fen myn hûs, scil út myn frjeonskip wike;
 De boaze dy 't syn sin op kweadwaen set,
 Ik ken him net.

Dy 't eft'r 'e rêch mei 's neisten eare fodziet
 Fordylgje ik tel, mei dy 't syn broer bismodzet;
 Dy 't heech fen each en bluistrich is fen hert
 Fordraech ik net.

D' oprjuchte kom ik mei myn ginst tomiette,
 De trouwe yn 't lân scil oan myn side sitte;
 Dy 't wannelt op d' yn 't Wird biskreaune wei
 Bliuwt by my nei.

'k Scil nei Gods Wird 't skarlunich folk fordriuwe,
 't Bidriigjend moed scil yn myn hûs net bliuwe,
 Dy 't ljeagen sprekt fynt ûnder 's kenings dak
 Gjin rêstich plak.

'k Scil eltse moarn my tsjin de boazen keare
 Hja hjer hjir net: dit is de stêd des Heare;
 't Hert det in boun mei 't walchlik ûnrjucht slút,
 Ik roegje it út.

A. WYBENGA.

Psalm 108.

Myn herte, hege Himmelhear
 Is ta Jins tsjinst folstânnich klear,

'k Scil sjonge fen Jins Majesteit
 Jins wiid forneamde hearlikheit.
 Weitsje op myn harpe, omheech myn lút!
 Weitsje op! ik sjong fol blidens 't út!
 Ik scil moarnsier fol freugde ûntweitsje
 En yn Gods lof myn spize smeitsje.

Ik loovje Jo mei swiete sang
 Mei lof en liet myn libben lang!
 'k Lit ider folk Jins wirk forstean;
 Jins goedeus is ús rynsk wjerfean.
 Jins wierheit sette ús yn ús steat,
 Jins ginst is nea to mjitten great,
 Giet heger den de wolkems driuwe;
 Sa mei Jins folk loksillich bliuwe.

Forheevje o God! Jo boppe it swirk,
 Lit d' ierde knibblje by Jins wirk,
 Sa reitsje Jins biminden frij
 Fen woest gewelt en twinglandij!
 Jow segen mei Jins rjuchterhân,
 Stjûr daejjend heil oer 't longrjend lân.
 Jo hawwe yn 't heilichdomme spritsen,
 Sa wirdt myn freugde omhegens tritsen.

Ik fyn myn diel yn Sichems lân,
 'k Mjit Sukkoths dal mei eigen hân;
 Myn Gilead heart myn bifel
 Manasse bûgt him dimmen del,
 Ik sjuch him knibbljen foar myn troan,
 Myn sterkens groeit yn Efr'im oan
 En Juda wiist my wize wetten
 Om Davids setel fêst to setten.

't Liep Moab, Israëls strûp alear.
 Hat nou gjin krêft noch heechheit mear,
 Ik meitsje it ta in waskkûm my;
 't Greatske Edom fielt myn hearskippij;
 Ik werp myn skoech op Ezaus groun
 Myn broer wirdt troch myn hannen boun;
 Ik jûchje it út, mei 'n blide tonge
 Mei 'k oer myn Palestina sjonge.

Hwa stiet my by, hwa bringt my rêd
 De wâl oer yn in fêste stêd?
 Hwa liedt my mei in drege hân
 De bergen oer yn Edoms lân?
 Bin Jo o God, bliuw Jo it net
 Hwaens hân alear yn djippe smert
 En 't neare ús wirp? scil Jo 't net wêze?
 Scil Jo ús wounen net genêze?

Jow God, nei 't lijen en 't fortriet
 Us stoffe ta in fleurich liet!
 Lit ús net bouwe, noait in wreit
 Op minskneheil, op idelheit!
 Wy scille op God ús eagen slaen,
 Yn Gods krêft tûke dieden dwaen;
 De fijân wirdt yn 't stof towâdde
 Mar Hy scil ús yn 't libben hâlde.

A. WYBENGA.

Psalm 123.

Ik slach nei Jo, Dy 't yn 'e himel sit
 Myn eagen op en bid;
 Myn herte is hjit en snokkert nei de Heare
 Yn al myn pine en 't neare;
 Allyk it each der boade yn langstme en trouwe
 Opsjucht nei hear-en frouwe
 Sa sjucht ús each nei Israels God, oant Hy
 Ek ús genadich sij.

Wêz ús dochts nei, wêz in goedginstich God:
 De húnder nimt ús ûnder skot!
 't Is mear as slim, ho 't s' ús mei skimp oerlaedzje,
 Ho 't s' ús forachtsje en smaedzje;
 Wy binne oersêd it nytgjen, spotten, hunen
 Fen weeldrige skarlunen:
 Gean dochts mei krêft, gean mei Jins grime o Hear!
 't Grouwêlich folk to kear.

A. WYBENGA.

Psalm 126.

Do 't God ús redde út 's fijans hân,
 Syn Sion brocht yn 't Heilich lân,
 Do dwile it ús fen bliidskip sa
 't Like ús in swiete drôge ta,
 Wy laken, jublen, dounsen, sprongen,
 Gods ear en lof waerd tankjend songen;
 Do haw' de Heidnen 't sels forstien:
 God hat Syn folk dit wûnder dien!

Ho blonk yn 't each in tankbre trien!
 Us God hat greate dingen dien!
 Dos sjonge wy, dos jûchje wy:
 't Sied Jakobs is forlosse en frij!
 Wol Heare ek fierders oer ús weitsje,
 Lit al ús finzen frijheit smeitsje,
 Forkwik ús lyk it Suderlân
 Mei himelfocht nei sinnebrân.

Hjir flimet lijen en fortriet,
 Hjir sieddet men mei lijen 't sied,
 De siedder skoddet jamk de hân,
 Bitrout mistreastich 't sied oan 't lân,
 Mar God scil dré syn moed forlichtsje,
 Hy scil mei jubelsangen sichtsje.
 Gods groede is oer syn ikkers gien
 Hy bringt syn skeaven bliid by'n ien.

A. WYBENGA.

Psalm 127.

As d' Opperbouwhear 't hûs net set,
 Gjin heil by 't wirk, gjin segen jowt,
 Net ginstryk stien op stiennen bout,
 Den baet ús wramend skreppen net!
 De wachter wekket om 'e nocht
 As God net sels it weitsjen docht.

't Is om 'e nocht honear jim ier
Opsteane en slaevje oant jountiids let,
En gysten ite 'tbrea der smert,
Omdôch de gânske dei yn 't spier;
Mar dy 't Him folgje as trouwe skiep
Jowt Hy Syn segen yn 'e sliep.

Dy 't God bimint, seil 't goede sjen,
For 't ûnk biwarre en 't fûl fortriet;
Syn erfskip is in heilich sied!
Der frommen soune, friske bern
Binne in bileanning fen hjar God,
In rike kroane, in mylde skat.

Allyk de pylken yn 'e hân
Fen d' ûnforwinbre, drege helt
Dy 't ôfslacht alle woest gewelt,
Dat slij is nei syn erve en lân, —
Sa binne ek ta der âlders freugd
De foarse soannen fen ús jeugd.

Loksillich hy, dy 't soannen hat
Dy 't freegje nei Gods wille en wet;
Gjin skamte ef leed docht hjar' forset,
Al is de nacht ek driigjend swart;
Gjin fijân komt hjar hûs to nei,
Hja sprekk' him by hjar poarten wei.
A. WYBENGA.

Psalm 129.

Hja haw my jamk mei slimme slaggen slein
Fen d' earste ûre ef oan, — moat Isrel sizze,
— Ik bin in paed mei skerpe toarnen tein,
Dochs koen' hja my net yn 'e kûle lizze.

Hja ploegen my djip skoerrend oer 'e rêch,
Hja hawwe wreed oerlange foergen tritsen;
Mar Hy, Dy 't heech myn flymjend lijen seach,
Hat bân en tou fen 't godleas ras forbritsen.

Meits, sterke God, Dy 'tal myn leedzjen wit,
De wrederd lyts, it njirrebrod forskamme;
Bring om, dy 't stûf Jou Sion kermje lit:
Den loovje wy aloan Jins greate Namme.

Slach 't boaze folk, en meitsje oan 'tgjers hjar lyk,
Oan 'tgjers det kwynt op 'tdak yn gleije sinne;
Lit jimmeroan hjar snokkrje nei 'n ûntwyk
En slach hjar del, ear 't s' op 'e helte binne.

Lit hjar as 'tgjers, det nearne dipte fynt,
Op skûrennael forskronfelje en fortoarje,
Det nimmen meant, lit him dy 't skeaven bynt
Syn earm der noait ien sprûtselsje fen garje.

Slach 't boaze folk, den seit de wanler net:
Gods segen lit jim tiere en wolfeart krije!
De Heare daet d' oertrêdders fen Syn wet
Mar 't fromme folk mei waechsje en fleurich dije.
A. WYBENGA.

Psalm 141.

k Rop Heare yn eangstme, yn need en pine,
'k Rop Jo yn 't parsjend lijen oan;
Och harkje nei dy neare toan
En lit my helpe en rêdding fine.

Lit myn gebet as swietrook rane:
In oangenamens for Jins geast,
't Opheevjen fen myn hân sij treast
Lyk d' offers dy 't by 't jountiid barne.

Jow det ik my for 'tkweade wachtsje,
Bihoedzje miner lippen doar,
Set dêr in wacht yn oandacht foar,
Sa mei myn wird Jins wet bitrachtsje.

Lit m' yn gjin kweade saken reitsje
Jow, alsjend God, det 'k jimmer skrik

For der godleazen groulik stik :
Lit my hjar swietekou net smeitsje.

Lit frij de fromme it lexom lêze
Oer 't kwea, det ik to faken sleau
Mysels ta skande en skea bidreau ; —
't Scil oalje for myn holle wêze.

Der frommen slaen scil my net hindrje,
It docht myn dimmen herte goed ;
'k Scil, pinicht d' ûnspoed hjar it moed,
God bidde om hjar it leed to mindrjen.

Hjar rjuchters ha my njûr forstjitten,
De rotsen ôf, mar elk forstie
Ho oangenaem myn reden wie ;
Ik dych hjar 't godlik wird to witten

Wreed hat de fijân 't Godsfolk pleage,
Us bonken oan 'e miet fen 't grêf
Forstruid, forwyndre as stof en tsjêf ; --
Slach Heare ! ús haters yn 'e beage.

Op Jo bin Heare aloan myn eagen,
Op Jo bitrou ik yn myn smert,
Untbleatsje dôchs myn siele net
En nim my wei út leed en pleagen.

Wol Heare, my yn tsjuster sparje
Foar fâlde en strûpen op myn wei,
De fijân rydt my jimmer nei :
Wol for de ûnrjuchten my biwarje.

Lit tel 't godleaze folk forkwine
Lit my foarbygean, wylst hja kjel
Fâlde yn hjar tizetouwen del ;
En lit Jins feint in skûlplak fine.

A. WYBENGA.

Psalm 142.

Ik rôp ta God, ik smeke Him
Yn 't drôvich near mei 'n hease stim,
Ik haw myn klacht by 't earste ljocht
Yndimmen foar Syn oantlit brocht.

Do 't alles dwile foar myn each,
Do 'k nearne helpe ef útkomst seach,
'k Oerstjelpe lei yn nacht en skaed
Do koenen Jo, o God, myn paed.

Hja haww' tsjin alle rjucht en wet
In fâlde foar myn foetten set ;
'k Seach rjuchts en lofts, mar nimmens hân
Dych stipe my noch ûnderstân.

It stie der faei, bihyplik foar,
'k Seach gjin ûntkommen, 'k foun gjin skoar,
Ik foun gjin treaste noch skewiel,
Dêr 't nimmen noed stie fen myn siel.

Ik rôp ta Jo, o Heare ik sei :
Jo binn' myn Taffecht al den dei,
Jo binn' myn diel yn 't ierdske lân,
Jo laetten m' oan Jins sterke hân.

Fornim myn gûlen, myn gerop
'k Bin úttard ; nim 't for my dôchs op !
Rêd me út myn slim binearde steat
Fen myn forfolgers, sterk en great.

Bring, Heare, me út 'e finznis wei,
Det ik Jins namme loovje mei !
Honear Jins hân my helpe docht
Sjongt al Jins folk fen suvre nocht.

A. WYBENGA.

Psalm 144.

Ik tankje God, de Helt, dy t'aller tiden
Myn Helper is, my stipe docht yn 't striden;
Myn fingers binn' ta kriich en tsjinwar klear,
Myn hânnen fyn' hjar bystân by de Hear.
Ik mei op Him, myn Rotsstien fêstlik bouwe;
Him as myn skyld en Hege-went bitrouwe;
Hy is myn Burcht, syn ginstfolk Israël
Bûgt op Syn eask him dimmen foar my del.

Hwet is de minsk, hwet mei der yn him stykje,
Det Jo, o Hear, him mei Jou ginst bisiikje,
Det Jo him kenn'? hwet leit yn 't minskebern
Det Jy Jo bûgje om nei him om to sjen?
Hy 's d' ydiens sels, syn tiden komme en geane
Sa 't wolkems foar de wyn troch 't loftrom fleane,
Hy stiet mar krekt, hy set syn foet op 't paed, —
Dêr sljnt er hinne as in foarbygeand skaed.

Lit greate God 't Hielal Jins grime witte,
Lit berch en kling syn reek en lôge sjitte,
Saei nei Jins krêft de blaxum nei de groun,
Forstrui se, smyt Jins pylken fier yn 't roun;
Stek út Jins hân, rok me út 'e wetterweagen,
De frjemdling wynt om my syn twange beagen,
Slach del de man dy 't drystwei ljeagen sprekt,
Hwaens rjuchterhân ynfâlsk Jou folk forbrekt.

O God, Jo jowe in lofsang op myn tonge:
'k Scil fen Jo help mei blide psalmen sjonge!
Jo stienen by, fordreaunen myn fortriet
'k Stim by de harp in nij, in froalik liet!
It is fen Jo, as foarsten hearskje kinne,
't Is Jou biwâld, as keningen oerwinne;
For David dych Jins mûle it Godlik wird.
Jo rêdden him fen 't bloedforjittend swird.

Untslach my, rêd my fen der frjemden bannen,
Forlos my út der ljeagensprekkers hânnen,
Hjar rjuchterhân is hjit op rôf en bût,
Hja geane op list, bidroch en falskens út:

Stean Jo ús by, den scille wy genêze,
Us soannen yn 'e jeugd as planten wêze
Dy 't groeije aloan, ús dochters kein en prûs
Blinke as in stien fol pracht yn 't keningshûs.

Wol God Jins ginst oan ús forkeap forbine,
Lit daegliks sleet ús yn ús waren fine,
Jow op ús hiem ús fê in feilich hâld,
Lit dêr hjar tal formeardrje tûzenfâld.
Jow d' oksen sterktme, en woltier op ús strjitten,
Doch yn ús gea de frede oan 't folk to witten,
Bliuwe ynbraek wei, balstjûrich tjirgjen fier
Biwarje ús for gewelt en woest getier.

Loksillich 't folk, det fen Gods mylde segen
Bidauwe wirdt, treast fynt op al syn wegen.
Loksillich 't folk, dat wit: ús greate skat
Leit ivich fêst: Jehova is ús God!

A. WYBENGA.

Psalm 145.

O greate God, myn Kening heech yn ear,
Ik sjong Jins rom, Jins glanze kein en klear!
'k Mei yn Jins lof de wiere wille ha;
Jins Namme komt al d' ieuwen gloarje ta.
'k Lit dei oan dei myn blide sangen riizje,
De Heare is great, al 't skepsel moat Him priizje!
Syn greatens is t'oereagjen noch to mjitten;
Lit slachte oan slachte Syn wirk en almacht witte.

Ik scil o God, Dy 't heech yn 't heilge sit,
Jins hearlikheit, dy 't fen gjin slinen wit
Altroch forkûndsje oan alle minskebern;
'k Mei yn Jins ljocht Jins wûndre dieden sjen.
Jins Majesteit strielt riker as de sinne,
Jo binn' de Helt, scil yn 'e striid oerwinne;
De fijân freest; Jins folk mei Jo forearje
Him oer Jins krêft yn blidens oppenearje.

Jins folk sjongt lûd út follens fen hjar moed
 Jins myldens en de greatens fen Jins goed ;
 Hja scille Jins gerjuchtigens en rjocht
 Utoppe aloan mei jubelsang en nocht ;
 Hja jûchje ynblid, hja sjonge lof en eare :
 Genadich en barmhertich is de Heare !
 Syn hoedzjen wirdt fen al Syn skepsels mirken
 Syn goedens leit útspraet oer al Syn wirken.

Al 't skepsel mei yn Jo syn wille ha,
 Jins folk o Hear bringt eare en tank Jo ta !
 Sjongt fen Jins macht en 't Godlik keninkryk,
 d'Almogentheit en 't heilich heech ûntwyk,
 Fen 't ivich lok yn 's Heechsten tsjinst to smeitsjen,
 Om al Jins krêft yn 't roun bikend to meitsjen,
 Om al Jins glâns oer bergen en oer klingen
 Foar aller ear de heechste rom to bringen.

Jou keninkryk, Jou Godlik wiis biwâld
 Stiet d' ieuwen fêst, giet oer de hiele wrâld,
 Jo stypje him, dy fâlt yn leed en lêst,
 Jo skikke him nei 't krús wer wille en rêst ;
 Delbûgden litt' Jo net yn toarst forsmachtsje ;
 Wy sjugge op Jo, ús aller eagen wachtsje,
 Jo jowe rom de spize ús alle dagen,
 Jo sêdzje 't al yn Godlik wolbhagen.

De Heare is rjucht en suver is Syn wei,
 Syn ginst is ús yn al Syn wirken nei ;
 Dy 't Him oanropt fynt stipe en mylde treast,
 Dy 't nei Him snakt mei suvre oprjuchte geast ;
 Dy nimt Hy op, Hy toant Syn wolbihagen
 Mei út it ûnk him hoedsjend wei to dragen,
 Hy merkt syn lûd, forheart syn eangst fol kermjen
 Forlosset him yn Godlik-ryk ûntfermjên.

De Heare helpt, dy 't op Syn wegen giet,
 Mar 't oardiel komt oer dy 't Syn almacht stiet ;
 Myn mûle sjongt Gods lof, jowt ivich ear,
 En alle flêsk lofsjongt der Hearen Hear.

A. WYBENGA.

Sadwaende meije wy bliid wêze, det Bende Bendsen, taellearaer to Arroëskjöbing yn 't hartochdom Sleeswyk, in treflike grammatika fen it Noard-Frysk skreaun hat, der 't de fouten dy 't Outzen makke hie, yn forbettere binne. Bendsen syn wirk iepenet foar ús de gelegenheid om mei dizze tongslach alhielendal op 'e hichte to kommen. Wy kinne nou it Westerlauwersk Frysk mei it Noardfrysk forlykje en troch dit forlykjen scille hopen dingen út 'e âldere Fryske tael klear wirde kinne, wylst hja oars ús foar de eagen skimeren. Mar nou komt it er op oan dit ûnmisbere wirk printe to krijen. De heechlearde hear prefester M. de Vries, hat alle war dien foar de útjefte en troch syn oanbifeling en foarspraek is it spil al aerdich op 'e gleeed. Mr. H. J. Koenen hat tige yn 'e pong taest om dy grammatika to krijen. Mar nou scoe it wol hwet ûnfatsoenlik wêze om him de kosten fen 'e útjefte ek yet op 'e lea to skouwen en dêrom weagje ik it gelegenheid to jaen om yn to teikenjen op dit boek en gear foar mei myn eigen ynteikening en dy fen myn frjeonen.

Dit is net allinne ornearre for taelkeners, dy 't dizze grammatika hawwe wolle om him to bistudearjen, mar boppedien for ljeafhawwers en foarstânners fen ús heitelânske taelstúdzje en binammen doel ik op 'e adel en 'e hegerein yn Fryslân en forsiikje ik hjar de útjefte fen dit echte heitelânsk wirk to forearjen mei hjar ynteikening en to stypjen mei hjar jild.

A. DE VRIES.

Psalm 3.

Greatmachtich Opperhear
 Ho slim is 't my, ho near!
 Ik sjuch myn fijân dijen;
 Hjar tal wint jimmer oan,
 Hja stean my nei de kroan
 En winskje djip me yn 't lijen.
 Hja sizze fen myn siel:
 „Heil scil er noch skewiel
 By God noch minsken fine!

Hy mindret by de dei
 Hy sakket ringen wei
 En scil yn 't grêf fordwine.”

Mar trouwe God en Hear
 Jo binn' myn Skyld, myn Ear,
 Ik mei Jins stipe wachtsje;
 Jo heev'je út al dit leech
 Myn holle wer omheech,
 'k Scil net yn 't leed oernachtsje.
 'k Sei God myn pine en Hy
 Forhearde en treaste my
 Joech heilsljocht op myn paden
 Hy seach fen Sion tel
 Ta bystân op my del:
 Ho romje ik Syn genade!

Ik laei en sliepte fêst,
 Ik joech my del yn rêst,
 Hwent God woe my bihoedzje,
 My bliid ûntweitsjen jaen,
 My sterke stipe dwaen;
 Sa mei 'k it feilich noedzje.
 Al stean mei stûf gerop
 Tsientûzen man ek op
 Om my omleech to triuwen,
 Ik wit de sterke Helt
 Fordrifket hjar gewelt;
 Sa mei ik steande bliuwe.

Stean op, forlos me, o Hear!
 Jo hawwe o God, alear
 Genadich oer my wekke,
 Myn haters by 'noar tein
 Op 't kinnebekken slein
 En djip yn 't herte rekke;
 Jo brieken ûnfortocht
 Hjar tosken; 't heil en 't ljocht
 Komt ús fen d' Opperheare.
 Jins mylde segen sij
 O God ús ivich by:
 Sa sjonge wy Jins eare.

A. WYBENGA.

Hy, dy 't yn netljend lijen kwynt
 Syn paed oertein mei toarnen fynt,
 Scil net altyd yn 't leed binachtsje,
 Hy mei in bliid ûntweitsjen wachtsje.

Stean op, greatmachtich Opperhear,
 Lit net it minskebern al mear
 Himselme swiid forsterkje, — litte
 De Heidnen tel Jins oardiel witte.

Jei Hear, de Heidnen sa bidoarn
 Yn kwel en kwea, forskrikken oan;
 Lit hja fornimme, hwer fendinne,
 En hwet 's as ydle minsken binne.

A. WYBENGA.

Psalm 14.

De greatske dwaes sprekt yn 't oerstjûre moed:
 „Dêr is gjin God!“ de minskesoannen meitsje
 't Al mear forkeard, hja litte 't kwea hjar smeitsje,
 As 't swietste swiet, hja binn' grouwêlich tsjoed:
 Gjin minsk docht goed.

De Heare God sloech út Syn himel 't each
 Op Adams team, Hy ûndersocht hjar wirken,
 Ef hja op Him, en op Syn wûndren mirken
 Ef mei forstân ek ien de sûnde ûntfleach
 En nei Him seach.

De minske is fier it rjuchte paed ûntroun;
 Hja dwylje slim, hja sûndigje allegearre
 Yn stjonkend kwea, 't is slim ho 't hja 't fordjerre
 By nimmen wirdt in súvre hertegroun.
 Noch frommens foun.

Hat den dit folk, sa yn 'e groun fordoarn,
 Gjin witnis fen Gods-wei en suverheden?
 Hja ite as brea myn folk, tsjin rjucht en reden,
 Hja bidde nea, hja roppe joun noch moarn
 Hjar Skepper oan.

Dré wirde hja mei djippe ûntsteltnis slein
 Dré scil hjar krêft en moed en glânze ûntwike
 Yn noed en need 't forskrikte hert biswike;
 Hwent God hat op it folk fen herten rein
 Syn segen lein.

Dû boazert spotst en hûnest âl to kwea,
 Dû narrest dy 't yn ûnk en lijen kwine,
 God scil dy tel yn dyn heechmoedens fine,
 Der froeden Help jowt hjar net oan 'e dea
 Mar heart hjar bea.

Och kaem de tiid dochs ringen oan det God
 Forlossing brocht út Sion oan de frommen!
 Is 't finzen folk wer yn syn erfskip kommen
 Jucht Isrel bliid, sjongt Jakob om syn lot
 En greate skat.

A. WIJBENGA.

Psalm 17.

Och Heare, och harkje nei myn bea,
 Wol tel myn goede saek fornimme,
 Merk myn gegûl, forhear myn stimme:
 My wearzget list, bidroch en kwea,
 Myn lippe spriek in wiere reden:
 Waerd dôchs myn rjucht yn 't heilich ljocht,
 Myn súvrens foar Jins antlit brocht
 En skôgen Jo de binlikheden!

Jo haw myn lotter herte preaun,
 Bisocht by nacht yn freugde en smerte,
 Myn mûle spriek de tael fen herte:
 Ik haw gjin idel stik bidreaun,
 Hwet wei de sûndaer ek biwanlet,
 'k Haw nei Jins wird him stien, ik haet,
 D'ynbrekkers op hjar groulik paed
 My wearzget hwa 't godleaslik hanlet.

'k Hâld dreech myn foetstap yn Jins spoar;
 'k Forwrigje net, ik hâld fen herten,
 Jins wirk foar 't each, en min Jins wetten,
 Gean Jo my mei Jins heilljocht foar.

'k Mei Jo oanroppe yn eangstme en neden
Opdet Jo 't kriteren witte o God!
Jow dôchs myn siele rommer bod,
Niich d'earen, harkje nei myn reden!

Meits Hear, Jins swide woldwaen great!
Forlossing brocht Jins hân de frommen
En seagen hja de fijân kommen, —
Jo stuiten der godleazen feart.
Stean Hear, my by tsjin dy 't my tergje,
Oerdek me as d' apel fen Jins each
Wol for des fijâns bân en pleach
My ûnder feilge wjuk forbergje.

Bihoedzje my tsjin 't wyndrich ras,
Tsjin dy 't op myn fordjerren sinne,
Dy 't my ter dea fijânnich binne
Fen alle wet en rjuchten los;
Hja binne fet, hja groeije en dije
Hja sprekke mei 'n oerdwealske stim:
Wy fine, wy omsinglje him,
Dré scil syn lûd foar altyd swije.

De boaze is lyk in felle liuw
Hy loert op bût, syn glindige eagen
Bigearre dy 't God siikje yn beagen;
Yn tsjuster spitst him 't godleas reau.
Stean op greatmachtich Opperheare!
Kom 't wyld forwongen antlit foar,
Slach del det ras yn 't eigen spoar
En wol Jo ta myn siele keare!

Bifrijdzje mei Jins hân me o God!
Fen hjarren dy 't fen d' ierde binne,
Dy 't rykdom, weelde en steat biminne
En 't wrâldske goed as heechste skat;
Hjar diel is yn dit tydlik libben,
Mar ringen fâlt de kâlde dea
Hjar oer d'oerdwealsklik sêdde lea,
En jowt hjar skatten oan hjar sibben

Jins ginst, o Heare! is great en myld:
'k Scil 't ljochtsjen fen Jins antlit smeitsje,
Honear 'k yn 's himels glânze ûntweitsje;
Dêr sêddet my Jins Godlik byld.

A. WYBENGA.

Psalm 67.

De rynske God wêze ús genadich
 Hy jowe oerfloedich ús Syn goed,
 Syn mylde sinne skine ús stadich
 Mei segenjaende waermtegloed,
 Sa mei elk op ierde
 Jo syn lofsang biede,
 Opdet elk Jo ken,
 Kinn' der Heidnen eagen
 Dy 't gjin ljocht oars seagen
 Nou it heilspaed sjen.

De folken scille Jo bilide.
 Hja loovje en juchje wûndre swiet,
 De naesjes sjonge oer 't lok forblide
 Jou Namme lûd mei 'n foechsum liet.
 Folken scill Jo rjuchtsje
 Hjar forskil bisljuchtsje
 Nei in suvre wet
 Folken op dizze ierde
 Scill' Jo feilich liede
 Det gjin kwea hjar met.

De folken loovje o Hear! Jins Namme
 De Namme fen ús greate God,
 Oer 't fjild strykt segendaujende amme
 En de ierde jowt in ryk biskot.
 't Heil driuwt oer ús wegen
 God jowt ús Syn segen;
 Sjong Him wol to moed!
 Ider moat Him earje
 't Heil blier oppenearje:
 God is einleas goed!

A. WYBENGA.

Psalm 148.

Sjong, Hallelujah, sjong Gods ear!
 Bring ivich lof oan d' Opperhear!
 Bring froalik nou mei 'n swiden klank
 Ut 's himels sealen lof en tank
 Sjong Inglen, dy 't heechstboppe wenje,
 Jim krêften, dy 't yn lok Him tsjinje!
 Sjong sinne en moanne oan 's himels trans,
 Wêz stjirren, Him ta gloarjekrans!

Der hymlen hymlen, bûgje jim
 Forheevje it lûd en loovje Him!
 Sjong wetter det yn 't loftrom driuwt,
 Sjong wolkem dy 't troch 't wide wiuwt,
 Jim hawwe aloan oan God to tinken
 Jim waerden skepen op Syn winken
 Hy joech Syn hjitten, joech Syn wet
 En jim oertrêdzje 't Godsdoel net!

Sjong, wrâldbienners mei melkoar,
 Sjong reuzefisken, sé en mar,
 Jim fjûr en heil, jim damp en snie,
 Dû stoarmwyn útstjûrd nei Syn rie
 It foeget jim Him lof to bringen;
 Sjong fjilden, streammen, bergen, klingen!
 Fruchtbeammen jûchje yn bloeiselspracht,
 En ceders loovje 's Hearen macht!

Bring alle sé yn wâld en lân
 Him eare ta: Syn greate hân
 Biskikt jim spize dei oan dei;
 En fûgels, floitsje tankjend mei!
 Sjong foarsten, folken allegearre
 Lit rjuchters, lit jim hilde hearre!
 Sjong feint en faem, sjong jong en âld
 Sjong tankber for Syn wiis biwâld!

Sjong ider nou in hearlik liet!
 Syn Namme is heech, Syn lof sij swiet!

Syn majesteit, Syn wûnderwirk
 Omfiemket d' ierde, is boppe it swirk;
 Hy hat syn tsjinders út it lege
 Hy hat de hoarn Syn folks forhege;
 Hy bringt dat folk de bliidste moarn;
 Syn Isrel bidt Him tankjend oan.

A. WYBENGA.

Moarntiid-liet.

Wy tankje Jo, barmhertich God
 Bistjûder fen ús diel en lot!
 Jo hâlden trou by ús de wacht
 Jo wierne ús by ek dizze nacht.

Jo meitsje it for Jins folk sa bêst
 Jo joegen 't ôfmêd lichem rêst,
 Jow nou wer flitich 't wirk to dwaen
 En wol ús krêft en sounens jaen.

Det wy ús ampt en plicht o Hear!
 Trou dogge en waernimm' ta Jins ear.
 Stean mei Jins Geast ús wirkjen by
 Det sa ús dwaen foarspoedich sij.

Och Heare, det Jins each ús mirk!
 Bistjûr ús gang, bikroanje ús wirk;
 Sjuch noait ús yn ús sûnden oan,
 Mar skink forjefnis yn Jou Soan.

Forljochtsje ús idel, tsjuster hert
 Lear ús to libjen nei Jins wet,
 Lear ús to wanljen op Jins wei
 Gean jimmer op ús paden mei!

Skink by Jins Wird de segen Hear!
 Formindrje 't Satansryk âl mear;
 Jow learaers 't wird oprjucht to dwaen,
 Wol foarst en oersten sterkens jaen!

Treastgje ider dy yn need en smert
Jo oanropt mei in longrjend hert;
Meitsje ús by alle tsjinstuit stil
Birêstgjend yn Jins wize wil.

A. WYBENGA.

Jounsang.

O greate Christus ivich ljocht,
Dy 't for Jins folk forlossing wrocht,
Dy 't ús bistrielt by nacht en dei,
Wy freegje: skyn ek oer ús wei!

Toan ús Jins goedens, lit Jins macht
Trou oer ús weitsje ek dizze nacht!
Biwarje ús hûs, ús hiem, ús gea
For ûngefâl, for leed en skea.

Bistjûr de sliep ús ta ús bêst,
Forkwik ús lichem, skink it rêst,
Hâld ús fen ydle drôgen frij, —
Det noait ús sliep oerdiedich sij!

Skink yn ús herte in fêst bitrou
Det Jo ús sûnde en skuld forjow
Den binne wy for 't heilsfyt klear
Honear Jo komm' ta 't oardiel, Hear!

Biskermje ús yn 'e bange tiid
Fen sielsforsiking, kamp en striid,
Lit noait de kweade ta, det Hy
Oer 't swakke hert oerwinder sij!

Bihoedzje it gânske Christendom
Jow 't Godsfolk stof ta freugden rom,
Fortreast, forkwik 't forsleine hert
En hylje yn ginst der sieken smert.

Jow Fader, fen Jins ljeafde ús blyk!
O Soan, meitsje ús Jins byld allyk!

Stjûr Geast Jins treast as rykste skat!
Oan Jo al d' ear, Trijtdich God!

A. WYBENGA.

Gesang 96.

Hallelujah! ivich tank en eare
Lof, oanbidding, wysheit, rom
Wêze op ierde en yn 'e himel, Heare!
Klinke for Jins ginst rounom:
Fader, sjuch yn ljeafde op al ús wegen!
Soan des Faders, skink Jins ginst en segen!
Jins gemienskip, Heilge Geast!
Amen, jow ús ivge treast.

A. WYBENGA.

Gesang 132.

Noait foel myn Heilân 't krús to swier,
Ho parsjend Him det krús ek wier,
Hy bleau altyd mei wolbihagen
Hwet God Him oplei, moedich dragen;
Gjin wird fen war tsjin 't Godsbielút
Kaem ta Syn heilge lippen út;
Hy wie gedildich oant de dea
Hy rachte net, forgou gjin kwea.

Det ik aloan mei sielenocht,
Det ik myn Jezus folgje mocht!
Mocht ik aloan Syn foetleat hâlde,
Al skeint me ek slim der sûnde klâdde,
Al stiet myn flêsk me ek faek sa tsjin
Det hwet ik wol, 'k net wirkje kin;
Jow Heare, doel en krêften my
Stean me yn myns herten ûnmacht by!

Wêz Jezus, wêz yn 't leed my by,
 Den draech ik 't krús, ho fel ik lij,
 Den wit ik det gjin lêsten drokke,
 Dy 't my út Gods genade rokke,
 Den swij ik Him mei willich moed,
 Gods wollen dochs is wiis en goed;
 Slacht foar in toarn Syn hân my del
 Hy deit my net, Hy redt my tel.

Ho faken ik yn 't goede sleau
 Ho slim ik folle kwea bidreau
 Hy jowt genade en wolbihagen:
 Scoe 'k as Syn bern den 't slaen net drage?
 O God, myn Hope en Heil en Treast
 Wêz jimmer taflecht for myn geast,
 Sa slach ik 't each út d' ierdske drok
 Nei Jo en 't ivich libbenslok.

A. WYBENGA.

Gjin plak for him.

In frije forfrysking

Fier fen 'e biskaefde wrâld, yn it tsjokste fen Afrika's bosken, hwer bynei gjin minskefoet syn leasten neilitten hat, siet oan de igge fen in stream in wêzen, det net op dizze ierde thúshearde. It fredige oantlit, det oars striele fen ljocht en libben, stie nou wêmoedich en ûnsjuch.

It wier de Fredesingel, dy dêr sa forlitten en yn djip-tinzen forsonken siet.

Einlik ûntjoech him de gedaente. In striel fen hoop ljochtte yn 'e doffe eagen. De Ingel spraette syn wjukken út en kliuwde omheech, de loft yn. Mei steatlike slaggen fleach hy foart. nei it âld Jerope.

Foar it fâllen fen 'e joun, it waerd sâhwet skimerich, saeide hy del for it paleis fen de Dútske keizer. Hy kloppe oan en frege tagong. Min doarst it him net wegerje, mar syn onforwachte forskining joech in danigen opskûr yn it greate hûs. De keizer lykwols kaem de Ingel frjeonlik tomjitte. Hy wier oandien, det koe men sjên. Syn skonken skodden him ûnder it liif. Syn hannen sochten steun

Yen takomt, dan fordriuwt it lêst
 En 't libben kriget nije gloede,
 Hwet dan de takomst bringe mei
 Wy gean' fol moed ús libbenswei.

O. S. AKKERMAN.

O sillige wente yn 'e himelske stêd!

O sillige wente yn 'e himelske stêd,
 Honear scil 'k dyn keinens oanskôgje?
 Ho faek kin it hert nei dyn godlike glâns
 Yn longrjend forlangjen oplôgje!

O ljochtsjende dei yn der ivichheit glâns,
 Nei wierheit, — de heechste! — bistríele
 Fen freugd sûnder sûr en fen lok sûnder skaed,
 Ho himet myn delbûgde siele!

O skat dêr omhegens yn 't himelske lân,
 Hy d'Ivge, hat earst op my mirken,
 Dêr 's Jezus, myn Heilân, hy jowt my de hân, —
 't Gelove hâldt fêst oan Syn wirken.

Nou stiget myn bidden: Kom Amen, kom Hear
 Op 't ljochtsjende wolkenheir ringen
 Om 't delbûgde folk út syn pine en syn sear
 Yn 't nije Jeruz'lim to bringen.

O hillige wente yn 'e himelske stêd,
 Honear scil 'k dyn sillichheit smeitsje?
 Honear scil myn sciel út dit sûndige mêd
 Op 't goud fen dyn strjitten ûntweitsje?

A. WYBENGA.

In drôge.

Op 'e dyk siet ik. 't Wier simmermoarn en in swiete drôge gyng weagjend oer my.

„Kom mei,“ sei er, „en ik scil dy 't sjen litte. Gean 't lân yn en dû scilst it witte.“

Sêftkes kriesden de stientsjes ûnder ús foetten, dauwepearls glinsteren oan 'e gêrsraeikes yn 'e moarnsinne, gouden ljocht dreau oer 'e wide fjilden, de flinterkes wjukelen oer 'e ljeavjende blommen en de hagebeam bloeide.

It moaije doarp laei dêr yn fredige stilte. Om 'e stompe toer saeiden de swellen, heech yn 'e tsjerkhôfsbeammen songen mosken en protters hjar wijingsliet.

It frjeonlik „goemoarn“ fen 'e minsken om ús hinne joech blidens yn myn siele, en oer 'e finne klonk in swiete sang fen lok en ljeafde yn heitlânsklank.

„Hjir moat wy wêze,“ sei er, wylst er 't skoalpertaal ynstoep.

't Bigoun. Master dych it gebet. Stiloandachtich sieten de berntsjes, hannengear, eagenticht. Koart wie syn bea: „Heit yn 'e himel! Jo sjugge ús, Jo witte hosa wy hjir binne. Wy freegje fen Jo ús yn dizze skoaltiid oandacht en flyt to jaen, wysheit en forstân, en bring ús altyd neijer by Jo, út oarsaek fen Jezus' fortsjinsten. Amen.“

Gouden wurden tilden myn herte op, ljeavjend dreauenen de heitlânsklanken twisken de mûrren, út ús swide skiednis waerden de drege dienden fen ús âldfaers yn oantinken brocht. Heldere bernelûden liezen yn suver sizzen soarchsum stavere wurden. En hjar sang! Ljeaflik, ynlik djûr:

„Hwer leit des Christens faderlân?

By 't Fryske strân? Is 't Frankenlân?

Is 't hwer de Rijn ef Donau floeit

It nôtfjild blinkt, de drúfbeam bloeit?

O né, o né, o né, o né,

Gânsk better lân hat God my ré.

Forwûndring oer safolle moais laei yn myn eagen, mar hy sei ienfâldich: „Sa heart it ommers?“

Wy gyngen by de treppen fen 't gemeintehús op. Yn 'e gong loerken my as âlde bikenden de wurden yn eigen

stavering oan. 't Wie my eft in klang hiel, hiel âld en teffens nij, suver nij my yn 'e earen jubele.

De achtbre hearen yn sljucht-deftich habyt sieten harkjens-oandachtich yn 'e romme stoellen en de foarsitter hie it wird. In inkeld lûkje oan 'e foarholle-tearen liet „soa“ en „né“ ef „ja“ sjen. Yn in rede fen it dreechste Frysk bipleite hy, hwet B. en W. ornearre hiene. 't Gyng him sa maklik de wurden to finen om op saeklike wize to sizzen hwet er de leden ûnder de oandacht hawwe woe. „Kinne jimme it dêr net mei iens wêze, det wol ik op syn plak litte, ús sjenswize hat net minder reden fen bistean.“

„Witst it wol,“ lústere myn liedsman, „det dizze Boargemaster in Hollânder is? Mar nou 't der op in weardige wize yn 't Frysk ûnderrjucht is, bimoeije útlânners hjar folle mear mei ús tael. Follen hawwe hjar dy sprake eigen makke, — en heart it sa ek net?“

Yn 't ienfâldige arbeidershúske lies heit út 'e „Fryske Folkskrante.“ Ik weage it dêr efkes yn to kypjen. In inkeld stikje Hollânsk skûle op 'e tredde bledkant.

Hy hie it forslach fen 'e Steatensitting foar him.

Ik seach ho 't it Fries-wêzen fen ús foaroansteande mannen biskaevjend op it folk ynwirke.

't Iten stie ré. Yn kleare wierens, yn suvre klangen, yn himselsjaende rounens smeke de heit ta de Heare yn 'e himel.

En de Fryske bibel laei op 't ein fen 'e tafel.

Oer 'e fjilden laei de wijing fen 'e Sneintomoarn. Ljeavjend love yn 't lofteblau it ljurkeliet; libbene stippen tsjin 't mjitleaze omheech. Swiete frede stige út d' ierde, en myn hert wie liet en nocht.

Hja kamen der oan, de minsken, ien foar ien earst, den yn keppeltsjes, âld en jong, man en frou, feint en faem, allegear, ho forskaet ek, ien fen doel. Mei earnst en kalmte op 'e sêft-fromme gesichten, de eagen mijend om hjar skôgjend, as skruten for de Hege Fader, dy 't hja dochs sa ynlik tsjinje woenen, — sa earbiedigen hja it hillige Godshús yn.

't Noegjende bombam toeve oer 'e lústrjende fjilden, hong twisken de blêdderkrune fen 'e hege iperbeam, blierke oer 'e bloeijende blommen.

En do droegen swier-djippe oargeltoanen de foarsang troch de romte hillige!

Lit ús in nije sang bitinke,
Oer d'ierde mei Gods ear wjerklinke!
Lofsjong Syn namme út 's herten groun!
Bring 's Hearen lof de wrâld yn 't roun:
Syn heil mei dei oan dei ús blinke!

Oer de forlangjende hollen sweven de heilige wurden fen it „Votum”: Us stipe is yn 'e Namme fen de Heare Heare, Dy 't himel en ierde skepen hat. —

Oandien trillen de herten by de snijinge fen 'e wurden der Wet: „Jim scille ljeafhawwe de Heare jim God mei hiel jim forstân, en mei hiel jim siel en mei al jim krêften en jim neisten as jimsels.“ Mar ljochtsjende frede brocht jubljende wille by de tinz oan Jezus Christus, dy 't kommen is, om âlde skuld to forsoenjen en op 't nije paed dwyljenden rêstich to plak to bringen.

En hja harken stil-oandachtich en hja namen op de goudene wurden fen 't ivich evangeelj yn 'e silvren skeale fen 't ieuwen-drege Frysk.

De tsjerke gong út. De sêftkes hjar forwiderjende minsken namen mei in heilige tinz oan 'e skerpte fen 'e sneed fen it Wird, de djipten fen Gods trouforboun, de hichten fen Syn ljeafde, yn earnstich witten fen sels-net-biseffen fen de greatens der skatten hjar meijown op 't paed.

En de sinne twinkele twiske de blêdtrossen troch nei de wijde romten binnen de wite mûrren, dêr't noch hongen de opwekjende wurden fen bals'mjende treast.

De gouden jounsinne flonkere op 'e grienige rûtsjes fen 'e âlde klinte op 'e ein fen 'e pûndyk. Grymgramme skaden boartten op 'e âlde-friezen fen 'e lege mûrre, efter 'e hagebeam wei. Foar de gevel stie de pronkjende apel-beam, de protterkes kweelden en kraeiden en de dei-michjes dounsens ûnforpoaze op en del yn 't gouden ljocht.

En op 't bankje siet de âld man en tinzen wiernen yn syn siele, tinzen oer it lang forline, oan dat togearre yet wierne, hy en syn mûtel wiifke, mei det famke-sieltsje, sa ienfâldich en from. Al tritich jier is 't wer lyn det hy hjar to hof bringe moast.

„Det hie hja yetris bilibje moatten; hwet giet it yen

oan. Och hwet koe hja 't der oer ha, ho 't hjar pake, âlde fromme, yn eigen tael mei de Himmelheit prate koe, sa as in bern. En ho 't hja dat meinaem, ho 't hja, de dertene, learde fen wissere blidens as wrâldswiffe wille heil to forwachtsjen.

En nou der in nije amme oer 'e âlde Fryske fjilden teach en ûnderskate learaers hjarren fen 'e memmesprake bitsjinnen om dêryn to wizen op Gods greate wirken, nou, o, is 't net eft dy gouden klanken djipper reitsje it Fryske hert, dêr't oars altyd noch it djippe ynlik ûntaspritsen bleaun wier? . . .

En hy tanke

A. WYBENGA.

In Grytman fen East-Dongeradiel.¹⁾

Nou hat it der wol oan, det ik mei de Fryske sprake op 'e lappen komme doar. Op in joun as nou, dat der songen en spritsen is yn de linige tael fen Hollân, yn 'e sangerige klanken fen Dútslân, yn 'e klearre sprake fen Frankryk, en yn 'e krêftige wurden fen 'e Ingelsken, bin ik min efto mear skruten om foar it boerdtsje to kommen mei in tael, dy't skynt ôfdien to hawwen yn 'e learde wrâld, in tael, dy stean bliuwe moat op 'e stoepe fen ús skoalle, in tael, dy't foartjage wrdt nei it bûthús fen 'e boer en opsluten yn 'e wente fen syn arbeider.

En dochs it is in tael, troch God úttocht en jown oan Friezen en Friezinnen. It is de tael fen ús mem en sa lang wy ús net for mem skamje, skamje wy ús net for ús memmetael. Dêrom, frjeonen, lit my mar bigean, as ik jimme in opstel tofoaren lêze wol yn ús skier-âlde swiet-lûdige, trouwe en waerme memmetael.

Foar fiif jier, do'r de kweekskoalle iepene is, haw ik eat fen it stedtsje Dokkum tofoaren brocht, en nou like it my wol moai ta hwet to sizzen oer ien fen 'e grietenijen út 'e omkriten. Spitigernôch stiet der faken sa'n bytsje fen biskreaun, en om it goed nei to sneupen mocht men oars wol neat to dwaen hawwe. Do 't myn sin dan ek fallen wie op in grietenij fiede ik al gau, dat ik mei

¹⁾ Lêzing hâlden by it 1e lustrum fen 'e Kweekskoalle for onderwizers to Dokkum.

wei it godlik rjucht oertrêdde hat! Syn tael fen it Nederlânsk foar in great part forkringe litten hat! Syn folksbistean net mei mannemacht fordigene hat! Dat Friezefolk, myn folk, ho den mei dy!

God hoedzje it, mar it giet forkeard. Lyts folk en lytser as it hoechde, dû hast it gebod fen God net achte; dû giest ûnder. Friezefolk, Gods ordinânsjes kinstû ek net strafleas húnje

Wird wekker den. Bitwing dy ynfloed dy 't dy ûnderminet. Kom ta dysels. Wêz' in folk. Haw dyn eigen tael. It selsstânnich folksbistean is godlik wirk; d.w.s. is segen. Troch frijemde ynfloeden ûndergean is flok

Dêrfendinne is it djûre plicht to achtsjen de striid oan to gean tsjin alle soarte fen útlânske ynfloed. De striid oan to binen tsjin taelforba-tering; en tael forjitten; en taelforachtsjen. To iverjen for it ûnbihindere ûntjaen fen in eigen Frysk libben; mei in eigen tael dy brûkt wirdt yn alle krite fen it folkslibben. It is godlik rjucht, it is godlike plicht.

Folk neist Folk! Elk sines fen tael, lân, aerd, libbensutering.

De Godswet: „Folk neist Folk“ skerpet it natyonale forstân, forsterket de nationale morael, fiert yn de hichte it godstsjinstich libben, ûntwikkelt in net troch to tinken rykdom yn kinst en wittenskip -- hwent „folk neist folk“ is dúdlik en klear Gods wird, spritsen fordet it tsjinje as in net to forwegen macht tsjin it folslein forheftige útbarsten fen de sûnde.

WENDELAAR BONGA.

De Hameistien.

Erjeonen binne wy yn stille maitiidsjounen,

As de wazem oer de griene fjilden lûkt,

As wy longrjend djipje yn lang forfleine stounen,

Beider tinken yn it skier forline dûkt.

Ald hameistien, witst' noch ho't ik oan 'e poarte

Fen it libben hjir as lytse beuker stie?

'k Haw sa ryk by dy myn bernewille boarte

Do 'k mei hoep en top en polsstok dwaende wier.

'k Haw sa kein by dy myn maitiidsdroamen drôge
 'k Tocht sa blier oan hjar, dy 'k noch net freegjê doarst.
 'k Mocht oan dy fortrouwe hwet yn 't herte lôge,
 Dû bigriepst my mei dyn trouwe frjeoneboarst.

Lit ús, frjeon, net al to folle om 't lijen stúnje,
 Hwent nêt, sa wy tinke en drôgjje, leit ús wei,
 God is nei, al mocht ús lok ek jamk bilúnje,
 As nei 't bloeijen mar de frucht him sette mei !

Stien, for my gjin stien, o lit ús frjeonen bliuwe,
 Hwent de wrâld is kâld en wirkbitankjen fier, —
 Lit ús yn 'e joune fen 'e hope priuwe
 Hwent de tiden binn' fen great ûnthjitten swier.

A. WYBENGA.

Forwachting.

Nòch wachtet stiltme oer wide fjilden ;
 Sêft tilt de groun yn willefolle rêst,
 De gouden sinne is blank oan't djippe blau
 En 't bliid gelove wit it kommen fêst.

Nòch wachtet stil de beam op grienjend bloeisel
 Dat sinnepatte ring syn tûken klaeit,
 It knopke tynt fen krêftich libjen-wollen
 Hwent fêste hope is út 'e loftten saeid.

Myn herte tilt fen ljeafdes jong ûntweitsjen ;
 Hwent goudne nocht is kommende op dizz' ierd ;
 Ik biidzje it heil fen rynske maitiidsegen
 Dat my nei 't ljocht fen simmerhichten fiert.

A. WYBENGA.

Lange Jeltsje fen Eastermar.

Der wenne yn Eastermar in hiel great minske, dy't
 „lange Jeltsje” neamd waerd en altyd lâns de wei en

VIII.

Scil 'k yn 't grêf ek ienris lizze,
 Optein scil 'k as lêste klank :
 Frije ginst, genede ! sizze,
 Stamm'rjend spritsen as in tank.
 Ja, dy tankj' ik alle tiden,
 As ik God, de Heit en Soan
 Ivich lofsjong foar de troan',
 Den herhelje ik yet forblide :
 God is ljeafd', o Ingelstimm',
 Minskemûle, priizgje Him !

RINKE TOLMAN.

Psalm 30.

Ik scil mei hiel myn hert, o Hear !
 Jins namme priizgje en heech Jins ear :
 Jo wiernen m' yn bineardens by
 Jo loeken út 'e djipten my,
 Myn fijân, dy 't myn fal forbide
 Ha J' oer myn stroffljen net forblide.

Myn God, Jo hawwe me op myn bea
 Genêzen, hoede tsjin de dea,
 Jo fierden út it grêf myn siel,
 Sa hearlik wier Jins ginst myn diel ;
 'k Ha wer it rike libben smakke
 Neidet ik yn 'e kûle sakke.

Sjong, ginstfolk Gods, in reine klang,
 In hearlik liet, in súvre sang ;
 Bring lof oan d' iivge Majesteit
 En tankje 's Heechsten heilichheit !
 In eachwink mei syn grime ús knelle
 In libben wol syn ginst ús stelle.

As jouns de sinne yn dize dûkt
 As damp en ramp ús siele oerlûkt,
 't Each gûlend digert nei de loft,
 Den parset wol 't fortriet in skoft —

Mar moarns is wer de smert genêze
 Den scil der lof en jûchjen wêze !

Do 't foarspoed blonk, spriek wol myn hert:
 'k Forwrigje, ik tûmlje nimmer net, —
 Hwent Hear, Jo hien' m' in goede groun,
 Myn berch in stevich rêstplak jown,
 Mar do 't Jins antlit my fortsjustre
 Waerd ik forskrikt, stie 'k tel forbjustre.

'k Rôp Jo dos oan mei longrjend moed :
 „O Hear, hwet winst sit yn myn bloed ?
 Hwet foardiel docht myn stûfe dea ?
 Hwet jowt it, leit yn 't grêf myn lea ?
 Scil 't stof Jo mûlk mei lofsang priizgje,
 Jins trou en wierheid ear biwiizgje ?“

Ik smeke : o Heare omheech, fornim
 Myn kritend lûd, myn skoarre stim
 Wêz my genedich, stean my by,
 Wêz in ûntfermjend Helper my !“
 Do brocht Jins hân myn rjucht nei foaren,
 Haw J' yn in sang myn klacht foroare.

Jo haw m' út sek en yeske ûntslein
 En blidens om de lean my lein ;
 Sa sjongt myn moed, sa jûcht myn hert
 Jo eare ta, ik swiigje net
 Ik scil, myn God, mei blide tonge
 Al d'ieuwen troch Jins lof bisjonge.

A. WYBENGA.

Psalm 94.

Kom God der wraken, blinkend harren,
 Bitoan Jins grime oan dy't ús narren
 Lit, Rjuchter oer 'e minskebern !
 Forheven 't Folk Jins riedslach sjên,
 Bring oer de greatske man 't geweld
 Hwêrmei hy tsjin Jins folk him stelt.

Ho lang scil de godleaze, o Heare!
 Him hûnjend tsjin Jins ginstfolk keare?
 Ho lang springt hy fen blidens op,
 Us netljend mei syn stûf gerop?
 Hja meitsje ús min, hja ride ús nei
 En romje yn 't ûnrjucht al den dei.

O Heare sjuch ho 't s' ús omgounzje,
 Forbriselje, yn 'e djipte ús bounzje;
 't Stiet for Jins erve 'er tsjuster ta.
 De frjemdling plondrje en deije hja,
 Hja briede haet, bidroch en kwea
 En slagge wees en widdow dea.

Hja sprekke greatsk op hjar formogen:
 „Hy sjucht net op ús minder-dogen
 De God fen Jakob merkt it net!’
 Jim ûnforstânnen sûnder hert,
 Jim dwazen sûnder rede ef ljocht
 Hwet idel stik ha Jim bitocht?

Scoe God, dy 't ús 't gehear foarmearre,
 Scoe den de Skepper-sels net hearre?
 Scoe Hy dy 't each ús joech net sjên,
 Net skôgje oer al de minskebern?
 Scoe, Dy 't de heidnen wit to slaen,
 Oer 't boaze wirk gjin straffe dwaen?

God wol de minsk' de witnis leare;
 Us djipste ynwindich sjucht de Heare;
 Hy wit hwet ydlens yn ús tynt.
 Loksillich hwa 't Jins tuchtsjen fynt
 Dy 't Jo, o Heare, yn 't lottring sett'
 Om him to learen út Jins wet.

God jowt ús krêft om 't krús to dragen
 En stipe nei de kweade dagen,
 Jo skeppe ta der frommen bêst
 Ut nacht en near wer nocht en rêst,
 Wylst dryste boazen falle yn 't swird
 En hjar de kûle groeven wirdt.

De Hear scil nea Syn folk forstjitte
 Hy scil Syn erve net forlitte:

It oardiel blinkt fol majesteit
 En bringt Gods folk gerjuchthheit,
 Elts, dy't oprjucht is yn syn wei,
 Giet bliid Gods wize wegen nei.

Hwa helpt my tsjin, dy't boas my knelle?
 Hwa scil him tsjin d' ûnrjuchten stelle?
 Hie net de Heare ta myn bêst
 Myn helpe en sterke stipe wêst,
 Sa hie my tel de fijan slein
 En hie 'k yn 't stille grêf al lein.

Do 'k sei: myn swakke foetten glide
 Stie my, o Hear, Jins ginst op side
 Do 't yn myn tinken nacht en smert
 Fordûb'len yn 't forheistre hert,
 Haw myld Jo oan myn siele tocht,
 Forkwikke my Jins treastgjend ljocht.

Scoe ea de stoel der skeadlikheden
 Plak fine by Jins rjucht en reden,
 Dy 't moeite opdichtet út 'e wet?
 Hja rinne gear mei haet yn 't hert,
 Hja jachtsje nei 't oprjuchte moed,
 Forflokke wreed ûnskildich bloed.

'k Mei God myn hege wente leauwe
 Hy scil myn Rots en taflecht bliuwe;
 Hy leit d' ûnrjuchten op 'e lea,
 Hjar minnens en hjar eigen kwea;
 Hy scil hjar yn hjar boazens slaen
 En hjar alhiel to neate dwaen.

A. WYBENGA

Psalm 114.

Do 't Israël syn hirde tsjinst forliet
 't Hûs Jakobs 't folk, dat ta syn slim fortriet
 Mei frjemde tael him narre
 Foun Juda yn syn God syn heilich hâld;
 Oer Isrel gyng Syn heech, Syn wiis biwâld,
 Dat hjar sa trou biwarre.

Gods krêft gyng mei: dit seach de Reade-Sé;
 Hja flechte tel, hja wykte fen hjar sté,
 't Jordaenwiet waerd ta dammen,
 En kearde yn skrik; de berchtmeknoop sa dreech
 Forwege kjel, sa 't rammen springe omheech;
 De klingen sprong'ne as lammen.

Hwet wier 't, o sé, dat dy sa flechtsjen die?
 Jordaenrivier, dat dy dos oandien hie,
 Hwet koe dyn wetters twinge?
 Hwet, bergen, diich jim stiigrjen op jim sté?
 Hwet, klingen, diich jim huppljen lyk it fê,
 Allyk as lammen springe?

Krimp, ierde wei for 't antlit fen 'e Hear,
 For Jakobs God, for Israels ivige Ear
 De hearlike op Syn troane!
 Hy makke it mei syn ôfmêd Bounsfolk goed,
 De rotsstien waerd in rike wetterfloed,
 De flint in wetterboarne.

A. WYBENGA.

Psalm 115.

Us net, o Hear, ús komt gjin eare ta
 Jins Namme mei allinnich gloarje ha
 Om al Jins ginst en trouwe;
 Hwêrom o Hear, scoe 't Heidendom fol spot
 Nou húnje: hwêr forkeart hjar Heil, hjar God
 Dy 't sy hjar hilde jowe?

Al leit dit folk, Jins Israël, yn 't leech,
 Us Gód is dochs fol Majesteit omheech,
 Slacht, hwet Hy wol, yn baanen;
 D' ôfgoaden dêr't it Heidendom op bout
 Is idel wirk fen silver en fen goud
 't Bidriuw fen minskehannen.

Al is in mûle yn 't getten byldwirk set
 Hja sizze neat, de stommen sprekke net,
 Hja kin hjar each net brûke,
 It ljochtet nea; gjin lûd, ho fel, ho klear,

Gjin bea, ho drôf, fynt wearklank yn hjar ear;
 Ek mei hjar noas net rûke.

Hjar hannen litte ûnmachtich alles stean;
 Hjar foet, ho fiks fen foarmen, scil net gean;
 Gjin lûd is yn hjar kiele;
 De meitser fen de selsútfoune God
 Fâll' del yn 't grêf, en meije yn 't selde lot
 Fen neat to kinnen diele.

Folk Israels, bou jim hope op d'iivge Hear
 Hy is jim Helper en rêdt jim út jim sear,
 Jim skyld det nea biswiket;
 Hûs Arons, bliuw bitroujend op jimm' God,
 Hy is jimm' Help, jim Skyld en heechste Skat
 Dy 't jim de siel forriket.

Fortrou op God mei noait biswykjend moed;
 Jim, dy 't Him freezje, is God ûneindich goed,
 Hy is jim skyld yn 't striden.
 De Heare is ús sa ryk bitinkend wêst,
 Hy segent ús, jowt Isrel wille en rêst
 En Aron hertsforbliden.

De hege God scil 't each op 't Bounfolk slaen,
 Hjar dy 't Him freezje in mylde segen jaen
 De lytsen mei de greaten;
 De Heare God, it machtich Albiwâld,
 Bihoedzje jim, bring' segen mannichfâld
 Oer jim en oer jim leaten!

De Heare God, Dy't yn Syn greate macht
 Hjir d'ierde stelde, omheech de himelpracht,
 Forsterket jim mei segen.
 De himel is Syn eigendom, Syn troan,
 En d'ierde jowt de minske it fiedsel skoan
 Bidauwe fen omhegen.

Gjin deade bringt de Skepper eare en lof;
 Yn 't kâlde grêf leit stil forwirden stof,
 Dêr scil gjin tankpsalm riizgje.
 Mar wy scill' Him, de Heechste Majesteit,
 Us lofsang jaen, Him romje yn ivichheit,
 Wy scill' Him altyd priizgje!

A. WYBENGA.

Psalm 120.

'k Sloech yn myn leed myn each nei boppen,
'k Haw oan 'e Hear des Himels roppen
Do't ik forkwynde yn 't neare en 't slimme, —
En Hy forhearde yn ginst myn stimme.
Lit, Heare, al mear Jins bystân fiele,
De fijân krinkt my, rêd myn siele
Fen falske lippe en ljeagenwird,
Sa skerp as in twasnedich swird.

Hwet scilst, skarlún, hwet scilst bidije
Mei listen en bidragerije?
Hwêrom wolstû d' oprjuchten knelje?
Hwet foardiel kinst' dêrmei bihelje?
De Machtige scil dy wol fine,
Dû kinst Syn pylken net ûntwine!
In hjitte gloed, in slimme dei
Nimt al de dryste sûndaers wei.

O wé my! fier fen 't folk fendinne
Stean ik yn Mesech faek allinne;
'k Moat frjemdling hjir yn Kedar wenje
By minsken dy't it kweade tsjinje;
Myn siele hat al tiden wenne
By sokken, dy't gjin rjuchtens kenne,
By 't folk, dat frede en rêst forstjit
Fen God noch Syn geboaden wit.

'k Wol freedsum ljeafst it kwea bidekke
Mar kwealk kin 'k hjar oer 't goeddwaen sprekke
Ef 't blykt, ho 't hja godleaslik 't herte
Op wraek en moard en oarloch sette.

A. WYBENGA.

Psalm 139.

For Jo leit hiel myn wêzen bleat
O God, Jo witt' myn gânske steat;
Jo kenne my, Jo Heare witt'

Hwêrsanne ik stean, hwêrearne ik sit,
It ynlikst tinken fen myn herte
Wirdt fen Jins alsjênd each trochfette.

J' omjowe my by al myn dwaen,
Jo folgje my myn hiele dwaen,
Fortroud bin Jo mei hiel myn wei
Jins each giet al myn dieden nei;
Gjin wird is út myn mûle kommen
Ef Jo haw 't al yn 't hert fornommen.

Jins macht biset my op myn spoar,
J' omslút' fen eft'ren my en foar.
Jo lizze op my Jins greate hân;
Ho scoe ik mei myn lyts forstân
Jins wûndre kennis fetsje kinne?
Myn tinken bliuwt der fier fendinne.

Hwêr scoe ik, neatich minskebern,
Om Jo t' ûntkommen, hinnetsjên?
Al kleau ik heech, nei 's himels trâns,
Dêr skine Jo mei 'n swide glâns;
'k Scoe noait fen Jo m' ûntwyd'rje kinne,
Sels yn 'e hel Jo net ûntrinne.

Al waerd ik fen it dageljocht
Op flugge wjuk nei 't fiere brocht,
Nei d' uterste igge fen 'e sé —
Yn 't fen gjin minsk biwenne sté
Scoe, Hear, Jins hân my hâlde en liede
Scoe nea Jins rjuchter fen my skiede.

Honear ik sei: de tsjusternis
Bidekt my foar Syn antlit wis, —
Den blonk de nacht yn 't helderst ljocht
Dat my yn 't folle deiljocht brocht
Yn neare nacht; yn ierdetsjuster
Is noait Jins wittend each my bjuster.

Ho great binn' Jo, Dy 't alles wit!
'k Wier jim'r alhiel yn Jou bisit;
'k Bin wûnderlik troch Jou biwâld
En almacht delset op 'e wrâld
Ja wûnder is de Hear hjirboppe,
Moat ik út 's herten djipten roppe.

Myn biente wie by Jo net wei
 Do 'k yet yn nacht biwoelle laei,
 Do 'k foarmleas yet fen leden wier;
 't Stie alles opskreaun yn Jins rie;
 De dei fen myn op ierde kommen
 Hien' J' yn Jins skepping foar Jo nommen.

Ho kostlik bin Jins tinzen my!
 Us lyts forstân kin dêr net by;
 Ik sjuch Jins plannen foar my stean
 Yn tal as 't sân, net nei to gean;
 'k Stean by dy nea to neamen somme
 Fen greате wirken hiel forstomme.

God nimt Syn ginst net by my wei:
 As 'k wekker wird is Hy my nei!
 Slach, Alformoogjend Hearsker, tel
 De goddeleaze sûndaers del
 Bring om, dy 't steech mei 'n stive nekke
 Tsjin Jo, de greате Skepper, sprekke.

Jim mei 'k net sjên, jim, njirrebroed,
 Forjietters fen jims neisten bloed! —
 Hja geane mei in moaije skyn,
 O God, tsjin Jins geboaden yn,
 Hja doare mei in idel herte
 Jins fijân yn 'e hichte sette.

Scoe 'k, Hear, net haetsje út groun fen 't hert
 Him, dy't tsjin Jo toskoar him set?
 Scoe 'k net in wearze, in djip fortriet
 Fine yn 'e man dy Jo forsmiet?
 Ik haetsje, dy 't Jins tsjinst forstjitte
 Ik scil hjar ivich fijân witte.

Trochgrounje my en stjûr myn hert;
 Haw 'k my net nei Jins rjuchten set?
 Gean lottrjend myn oertinken nei;
 Stean 'k mûlk ek op in ûnheilswei?
 En lied my op Jins ii'vge wegen,
 Sa mei ik hoopje op ii'vge segen.

A. WYBENBA.

mar in jierjild hawwe: der siet oars neat op om fen him ôf to kommen.

De ministers dyngen dit de foarst fen Monaco to witten.

„Der sit oars neat op,“ seinen hja, „as det wy him in jierjild jowe. „Hja bisleaten him trije hûndert goune to jaen en dielden him dit mei.

„Nou, dat fyn ik goed,“ sei de man, „as it jild mar al-titen trou oan my útbitelle wirdt. As jimme it mei dizze bitingst iens binne, den wol ik wol foartgean.“

De saek wier dos yn oarder. De man krige foartdaelk it trêdde part fen it jierjild en forliet it foarstendom Monaco. Hy hoechde mar in ketierke yn't spoar to sitten. Hy waard emigrant, koft en stikje lân efkes oer de grinzen en forboude dêr griente for de merk. Hy wennet dêr nou as in man, dy't aerdich hwet jild fortsjinnnet. Elts jier hellet er syn jild. As er it ynbard hat, giet er nei de spylbank, weaget der in pear goune oan, wint sims, forliest ek wol ris en giet dêrnei wer nei hûs ta, dêr 't er fredich wennet. En it is lang net dizenich yn syn kammenet!

It wier syn gelok, det er net immen yn in lân formoarde, dêr't men net tobekskrillet for de kosten, forboun oan it holle-ôfslae en libbenslange finzenisstraf. (1897).

Fieling.

Jounsinne-wijing rêstigt en lústrjende fjilden. Roazerân-nige wolkemkes slûgje oan einleaze fierten. Drôge driuwt oer wide lannen, swevet op dauwewjukken út stille sleaten, ammet djip yn minskesielen. De jeuchlike bledtsjes fen 'e blinkende abeeljes sunigje elkoarren wirdkes ta fen ljeafde en 't nochtgroeiend lok. Hawwe se net heard, hwet de ljurkjes bitierlieden yn 't waeksjende ljocht; hawwe se net fornommen hwet de protters bistjotteren yn 'e moarnsinnerizing? En witte se net Hwaen de lof gou fen 'e tankjende fûgels?...

En sa falle se yn slomme, sa niigje se, yn't stille patte fen de soele simmernacht hjar, ienfâld-kreaze holkes. En de stille blomkes eagje nei de fiere, kleare stjirren. En

de minske, mei sêft-laitsjende wille yn 'e triljende siele, ynlik-ien mei de suvere joun, swijt yn stil-oerpeinzjen, hâldt de siken yn fen net-bigripen fen heilige, wûndere tinzen.

—

Wy, lytse berntsjes fen 'e greate ierde, mei dy moarn-tiden fol rea en dage en wiet-tankjende blomme-eachjes, mei dy sinne-oerljochte greate dagen, mei dy wûnder-djippe rêstjounen, wy witte de oansluting fen 't loovjende herte mei de tankjende ierde, ien yn lof oan 'e greate Skepper, Hwaens wizens wy witte yn Syn wûndere wir-ken, Hwaens geast it ierdryk fornijt, Hwaens amme troch de niigjende, biddende reitplûmmen driuwket. Yn sinne-gloede en moannesêftens, yn stjirretwinkel en wolken-bloeiing fiele wy fordjipping fen ús wêzen, forwezentliking fen in tinzing Gods.

Binne der net folle dy't it sjugge, mei fielingfolle siele, mei lústrjend herte, en fornimme se net de stimme fen Him, dy't wyld is en gol, en op ierde oan al Syn skepsels goeddocht? Sa wolle der ek in hopen lústerje nei dy inkelde rykbijeftige dichtersielen, dy't jown is to sizzen, hwet dy hopen wol fiele, mar net yn wurden útrje kinne. En sa harkje se nei de sangen, dy't swiet binne, en ljochtfol en de wearklang fen 't djipfielende, fen 'e stilt-mejoun forwege herte.

Binne it net mar inklen, dy't it sizze kinne?

Mar o, dy inklen hawwe in djûre ropping, de taek om dat allinne to sizzen, hwet libbet yn 'e siele, de fûnkljende pearels mei de sinne-keine glânze fen melodije en harmo-nije. En jimmer-weroan moatte hja harkje nei 't inerlik sjongen fen 'e fynbisnare dichtersiele, hwêr de suvere klangen waekse en great wurde. En den litte wy ús driuwe op dy goudene miette, dy't ús goed makket en stil en from.

Mar ek moatte, o dichters, jim ús hearre litte de sang fen 'e wêmoed, de neare klacht oer 'e tsjustre nacht, dy't leit oer it sûnde-oerdrisken minskdom, dat foel yn it tsjoede, dat doarmet yn't lijen, dat wrakslet mei de dea....

Is der net in ljocht opgien út 'e tsjustre djipten, do't der in Minskesoan berne waard, dy't ek in Soane Gods wier? Is der net in libben riizd út 'e dea, do't der oan't krús in Heilige stoar? Is der net in jubel oer 'e

ierde tein, do't de Sillichmeitser opstie út it grêf, do't Er yngyng yn 'e ljochtsjende wolke, do't Er plak naem op 'e ivige troane? O, fen God bijeftige dichters, ho ryk is de stoffe ta sillige sang! En jim bûgje jim del by de wûndre Majesteit Gods yn stoarmgerûs en weachgebrûs, yn't lytse blomte en 't greate beamte, yn't fê op 'e geheime gear-stal fen 'e minskesiele.

Sa, o rykbijeftigen, is jim taek en sa hawwe de heach-en djipfielenden fen alle ieuwen it opfette.

Komme net út 'e wijde loft fen 'e godlike Skrift dy jubelsangen mei inglewjukken op ús ta sweevjen? Sprekke se net fen en ta it ynlik forweech? Komme net dy klei-lieten oer jammersteat en fûl bidjer út 'e djipste groun fen 'e suchtsjende siele? En den ek wer jimmer dy groun-toan, en dat hege jûchjen: God is great, eare oan d'ivige Majesteit! En troch alle d'ieuwen joegen se treast oan forsleine sielen, brochten se ta forhearliking fen de greate Skepper, heech yn al it skepene. Troch alle d'ieuwen... hjiir biwûnderje wy de oansluting fen siel oan siel, fen 'e siel oan 'e godlike natûr, fen 'e doarmjende siel oan in opsiikjende Heit. Sa riist it bitrouwen yn delbûke her-ten. Dogge net Israels psalmen ús treastgjend to witten, ho't alle kwea, alle sûnde, dy't opstânnich Him hjit folgje doar, Syn tsjinstfeinten totrapet, straffe wurde seil mei dea en fordjer, ho 't heech bliuwe seil de Majesteit Gods, dy't rjuchtfeardich 't biwâld fiert oer wolkems en winen, oer lannen en folken? Hjiir witte wy mei Paulus, det dea noch libben, hichte noch djipta skieding bringe seil, hjiir sjugge wy mei Johannes op d'útbanne oarde de himel iepen, en de nije stêd blinken, it ivige Jeruzalim mei de goudene strietten sêftomstriele fen it Ljocht fen it Laem.

—

Wy hâlde de siken yn, as oer ús komt, de hillige fie-ling fen 'e godlike sang. Lústerlongrjend nei 't ynlike liet nimme wy do hannen gear, slute de eagen en witte det Hy ta ús sprekt, dy't yn 'e siele dat djippe-teare as blommeblankens to oanskôgjen jowt. Mocht den oer eltse dichtersiele dy Súvre komme, dy't ljocht jowt yn't herte, 't liet yn 'e mûle, en hillige wurden docht rizen út 't djip fen it ynlike wêzen. Litte sy 't ear niigje nei 't sjongen fen 't herte, sa't dat fen God bijeftige waard, fen God, út Hwaens ûneindige hearlikheit de glinsters saeije yn 'e minskten, om elk nei syn eigen wêzen de jubel en

de klacht to sizzen. Sa jowt de sinne it ljocht oan 'e stjerren. En de segen op 't wirk is, det dy eigene fieling-sizzing de dichter optilt út lichem en stof en him libje lit yn 'e hegere keinens fen geast en wêzen.

Ienkear komt de tiid, dy't gjin tiid is; den ploaitsje wy de fruchten fen 'e beam, dy't eltse moanne syn forskaet jowt, den sweevje ús lichte foetten troch ljochte strietten en nypt ús gjin pleach, komt gjin trien yn ús each. Den binne wy yn't Paradys, dat net wer forlern rekket, en sizze wy lof en oanbidding en leit op ús lippen it libbene liet, it gesang fen Mozes en fen it Laem.

Den binne it net inkelden, mar in swide mannichte, in skare, dy't net to tellen is. A. WYBENGA.

Gezang 123.

Is dat de Kening hearlik,
Om hwa wol mannich stimm'
Fack frege blier-bijearlik?
Ho kroanet wreed men Him!
Sjuch, sjuch Him spotklean dragen
En reid en toarnekroan';
Moatt' hún Him treff'en slaggen,
O, God, Jins eigen Soan?

Troch my moat Jezus drage:
Reid, spotklean, toarnekroan'.
Ik doch Him al dy slaggen,
Dy hún en smerten oan.
Ik sloech Him al dy wounen,
For my stiet dêr Gods Soan;
Hy ligt for alle sounen
Fen hiel myn hert bidoarn.

O, Jezus, Man fen smerten
O, âffaers rike winsk,
Printsj' yn ús earme herten
't Oandwaenlik: sjuch de minsk'!
En lit my nea forjitte:
Dy klean, dat reid, dy kroan';
En lit my treastgjend witte:
For ús hat lijd Gods Soan.

RINKE TOLMAN.